

“Palestine” in the Bible

by Paul Sumner

The names "Palestine" and "Palestina" occur four times in the Old Testament portion of the King James Bible (1611), the most influential English translation in history.

The people shall hear, and be afraid;
sorrow shall take hold of the inhabitants
of **Palestina**. (Exod 15:14)

Rejoice not thou, whole **Palestina** ...
(Isa 14:29a)
Howl, O gate; cry, O city, thou whole
Palestina, art dissolved. (Isa 14:31a)
What have ye to do with me, O Tyre, and
Sidon, and all the coasts of **Palestine**?
(Joel 3:4a = 4:4a Heb)

A few English versions since the KJV occasionally use "Palestine." But most use the term "Philistia." For example at: Exod 15:14; Isa 14:29, 31; Joel 3:4; Ps 60:8; 83:7; 87:4; 108:9 (NASB-95). [\[Note 1\]](#)

Whence “Palestine”

The oldest known reference to "Palestine" is in the work of Greek historian **Herodotus** (ca. 484-425BC). He says **Palaistine** is "part of Syria" along the Mediterranean coast. [\[Note 2\]](#)

Παλαιστίνη—*Palaistinē*

Some 500 years later, Jewish historian **Josephus** (37-100) quotes Herodotus in referring to "Syria

“Palestina” in de Bijbel

door Paul Sumner
vertaling Marcel Achten

De naam "Palestina" komt zeven keer voor in het Oude Testament deel van de Statenvertaling (1977), de meest invloedrijke Nederlandse vertaling in de geschiedenis.

De volken hebben het gehoord, zij zullen sidderen; weedom heeft de ingezetenen van **Palestina** bevangen. (Ex 15:14)
Moab is mijn waspot; op Edom zal ik mijn schoen werpen! juich over mij, o gij **Palestina**! (Ps 60:10)
Gebal, en Ammon, en Amalek, **Palestina** met de inwoners van Tyrus. (Ps 83:8)
Moab is mijn wasvat; op Edom zal ik mijn schoen werpen; over **Palestina** zal ik juichen. (Ps 108:10)
Verheug u niet, gij gans **Palestina**! ... (Jes 14:29a)
Huil, gij poort, schreeuw, gij stad! gij zijt gesmolten, gij gans **Palestina**! (Jes 14:31a)
- En ook, wat hebt gij met Mij te doen, gij Tyrus en Sidon, en alle grenzen van **Palestina**! (Jl 3:4a = 4:4a Heb)

De huidige Bijbelvertalingen gebruiken de term "Filistea." Bijvoorbeeld **NBV** (5x) bij Ps.60:10; 83:8; 87:4; 108:10 en Jes.11:14 - de **HSV** (7x) bij Ex.15:14; Ps. 60:10; 83:8; 108:10; Jes.14:29,31 en Jl.3:4 – de **NBG-51** (8x) bij Ex.15:14; Ps. 60:10; 83:8; 87:4; 108:10; Jes.14:29,31 en Jl.3:4 – **Willibrord-95** (6x) bij Ex.15:14; Ps. 60:10; 87:4; 108:10; Jes.14:29,31 en Jl.3:4 – **Naardense** (2x) Jes.14:29,31 [\[Opm 1\]](#)

Vanwaar "Palestina"

De oudst bekende vermelding van "Palestina" staat in het werk van de Griekse historicus **Herodotus** (ca. 484-425vC). Hij zegt dat **Palaistine** "deel van Syrië" is langs de Middellandse Zeekust. [\[Opm 2\]](#)

Zo'n 500 jaar later, citeert de Joodse historicus **Josephus** (37-100) Herodotus met naar "Syrië

of Palaistine" and "the Syrians that are in Palaistine are circumcised." But Josephus quickly "corrects" Herodotus by noting that the only "inhabitants of Palaistine [who] are circumcised [are] Jews." [\[Note 3\]](#)

The 4th century church historian **Eusebius** (writing in Greek) twice mentions "Palaistine" in his *Ecclesiastical History* (2.2.6; 7.15.1). He notes that the coastal city Caesarea is in that region.

[\[Top\]](#)

In the Hebrew Bible there is one word behind the various English renderings Palestine, Palestina, and Philistia. It is **Peleshet**.

van Palaistine" te verwijzen en "de Syriërs die in Palaistine besneden zijn." Maar Josephus "corrigeert" Herodotus meteen door op te merken dat de enige "bewoners van Palaistine [die] besneden zijn Joden[zijn]." [Opm 3] De 4de eeuwse kerkhistoricus **Eusebius** (in het Grieks schrijvend) vernoemt twee keer "Palaistine" in zijn *Ecclesiastical History* (2.2.6; 7.15.1). Hij merkt op dat de kuststad Caesarea in die regio is.

In de Hebreeuwse Bijbel is er één woord dat achter de verschillende vertalingen Palestina en Filistea schuilt. Het is **Peleshet**.

פְּלִשְׁתִּים – Peleshet

Note the consonant link between Hebrew and Greek.

Peleshet [Hebrew]: P-L-SH-T

Palaistine [Greek]: P-L-S-T [there is no "sh" sound in Greek]

The geographical term **Peleshet** is used eight times in the HB (Exod 15:14; Isa 14:29, 31; Joel 4:4 [=3:4 Eng], Pss 60:10 [=v.8 Eng], 83:8[7], 87:4, 108:10[9]).

The inhabitants of Peleshet are **Pelishtim**, a plural noun that occurs 287x in the HB (Gen 10:14; 26:1; Exod 13:17, etc.), mostly in Judges, 1 & 2 Samuel, and 1 Chronicles. Lexicons say the root **palash** is a verb meaning to roll (in dust or ashes) as an act of mourning (Jer 6:26; Ezek 27:30; Mic 1:10). How that relates to the people (rollers, mourners) is not clear.

[\[Top\]](#)

Let op het medeklinkerverband tussen het Hebreeuws en het Grieks.

Peleshet [Hebreeuws]: P-L-SH-T

Palaistine [Grieks]: P-L-S-T [er is geen "sh" klank in het Grieks]

De geografische term **Peleshet** komt acht keer voor in de HB (Ex 15:14; Jes 14:29, 31; Joel 4:4 [= 3:4 NI], Pss 60:10 [= v.8 NI], 83: 8 [7], 87:4, 108:10 [9]).

De inwoners van Peleshet zijn **Pelishtim**, een meervoudig zelfstandig naamwoord dat 287x in de HB voorkomt (Gen 10:14; 26:1, Exo 13:17, enz.), meestal in Richteren, 1 & 2 Samuël en 1 Kronieken. Woordenboeken zeggen dat de wortel **palash** een werkwoord is dat (in stof of as) rollen bedoelt als een daad van rouw (Jer 6:26; Eze 27:30; Mic 1:10). Hoe dat verband houdt met mensen (rollen, rouwen) is niet duidelijk.

פְּלִשְׁתִּים – Pelishtim

The Pelishtim

From the time the Israelites first entered Canaan, under Joshua's leadership, the "Philistines" were perennial enemies. Their center of power was the Pentapolis, a cluster of five cities along the coast of southern Canaan: Ashkelon, Ashdod, Ekron, Gath, and Gaza. [See map below.] Their influence, however, stretched farther north up the coast.

The warrior giant **Goliath** (from the city of Gath) taunted the timid Jewish battle lines with inflated ethnic bluster: "I am **the** Philistine" [*anokhi haPelishti*] (1 Sam 17:8). Interestingly, the Greek Septuagint renders his boast as: "**I Am Foreigner**" [*ego eimi allophylos*].

De Pelishtim

Vanaf het moment dat de Israëlieten voor het eerst in Kanaän kwamen, onder leiding van Jozua, waren de "Filistijnen" eeuwige vijanden. Hun machtscentrum was de Pentapolis, een cluster van vijf steden langs de kust van Zuid-Kanaän: Ashkelon, Ashdod, Ekron, Gath en Gaza. [Zie kaart hieronder.] Hun invloed strekte zich echter langs de kust verder naar het noorden uit. De reuskrijger **Goliath** (van de stad Gath) beschimpde de timide Joodse gelederen met opgeblazen etnisch gebral: "Ik ben **de** Filistijn" [*anokhi haPelishti*] (1 Sam 17:8). De Griekse Septuagint vertaalt zijn grootspraak als: "**Ik ben vreemdeling**" [*ego eimi allophylos*].

Goliath's boast elicits teen David's famous response: "You come against me with sword and spear and javelin; but I come against you in the name of Yahveh Tzeva'ot, the God of the ranks of Israel, whom you have defied" (1 Sam 17:45). The three main gods in the Pelishtim pantheon are **Dagon** (Judg 16:23; 1 Sam 5:1-7), **Ashtoreth** (Judg 10:6; 1 Sam 31:10), and **Baal-Zebub** (2 Kgs 1:1-6, 16).

Some 200 years after David, **Isaiah** condemns his fellow Judeans for forsaking God's "light" and for being "full [of practices] from the East ... [abounding] in customs of the aliens." These include "soothsaying like the Philistines [Pelishtim]" (Isa 2:5-6).

Septuagint Translation

The Septuagint (LXX) one time renders "Peleshet" as a reference to the people: **Phylistiim** (Philistines, Exod 15:14).

Everywhere else, "Peleshet" is translated **hoi Allophuloi**, "the Foreigners." This rendering is also reflected in their Isaiah 2:5-6 which refers to "the land of the Allophuloi and many strange [Allophuloi] children were born to them."

ΟΙ ΔΑΛΛΟΦΥΛΟΙ — Isa 14:29,31; Joel 4:4 [3:4 Eng], Ps 59:10 [60:8], 82:8 [83:7], 86:4 [87:4], and 107:10 [108:9].

Clearly, the Jewish scholars in Egypt who did the LXX considered the Pelishtim as **aliens and strangers**. Some might view this is an historical irony, since the Israelites arrived in Canaan after the Pelishtim. But the Biblical perspective is that the Land was an eternal gift from God to them, alone. [\[Top\]](#)

Whence the Pelishtim

Evidence from Egyptian inscriptions identifies them as "Sea Peoples." Pottery from Ekron and Ashdod mirrors styles in Cyprus, and the temple at Tell Qasile (near Tel Aviv) is similar to ones in the Aegean Sea area and on Cyprus. No inscriptions in a Philistine language have been found, suggesting they adopted the languages where they invaded.

Amos refers to "the Pelishtim from Capthor" (Amos 9:7). Jeremiah forewarns that "the day is coming" when "YHVH will ravage the Pelishtim [who are] the remnant from the island of

Goliath's roemen ontlokt tiener David beroemde antwoord: "Je komt tegen mij op met zwaard en speer en werpspies, maar ik kom tegen u op in de naam van Yahveh Tzeva'ot, de God van de geleerden van Israël, die gij getart hebt" (1 Sam 17:45). De drie belangrijkste goden in het Pelishtim pantheon (godenverzameling) zijn **Dagon** (Rich. 16:23; 1 Sam 5:1-7), **Astoreth** (Rich. 10:6; 1 Sam 31:10), en **Baal-Zebub** (2 Kon 1:1-6, 16).

Zo'n 200 jaar na David, veroordeelt **Jesaja** zijn mede-Judeeërs voor het verzaaken van Gods 'licht' en voor het "vol [van praktijken] uit het Oosten zijn... [rijk] in gewoonten van de vreemdelingen." Deze omvatten "waarzeggerij, zoals de Filistijnen [Pelishtim]" (Jes 2:5-6).

Septuagint Vertaling

De Septuagint (LXX) vertaalt één keer "Peleshet" als een verwijzing naar het volk: **Phylistiim** (Filistijnen, Exo 15:14).

Op alle andere plaatsen wordt "Peleshet" met **hoi Allophuloi** vertaald, "de Vreemdelingen." Deze vertaling wordt ook weerspiegeld in hun Jes 2:5-6 dat verwijst naar "het land van de Allophuloi en vele vreemde [Allophuloi] kinderen werden bij hen geboren."

ΟΙ ΔΑΛΛΟΦΥΛΟΙ — Jes 14:29,31; Joel 4:4 [3:4 Nederl], Ps 59:10 [60:8], 82:8 [83:7], 86:4 [87:4], en 107:10 [108:9].

Het is duidelijk dat de Joodse geleerden in Egypte die de LXX maakten, beschouwden de Pelishtim als **buitenlanders en vreemdelingen**. Sommigen zullen dit misschien als een historische ironie zien, want de Israëlieten kwamen na de Pelishtim in Kanaän. Maar het Bijbels perspectief is dat het Land een eeuwige gave van God aan hen alleen was.

Vanwaar de Pelishtim

Bewijs uit Egyptische inscripties identificeert ze als "Zeevolken." Aardewerk uit Ekron en Asdod weerspiegelt stijlen van Cyprus, en de tempel te Tell Qasile (nabij Tel Aviv) lijkt op sommigen in het gebied van de Egeïsche Zee en op Cyprus. Geen inschrijvingen met een Filistijnse taal zijn gevonden, wat erop wijst dat ze de talen overnamen waar ze binnenvielen.

Amos verwijst naar "de Pelishtim uit Kafthor" (Amos 9:7). Jeremia waarschuwt vooraf dat "de dag komt" dat "YHVH de Pelishtim zal teisteren [die] het overblijfsel [zijn] van het eiland

Caphtor" (Jer 47:4). Archeologists believe Caphtor is likely the island of Crete. Zephaniah says:

Woe to the inhabitants of the seacoast,
The nation of the **Cherethites!** [Heb: KeReiTim; cf. CReTe] The word of YHVH is against you, O Canaan, land of the Philistines. (Zeph 9:7)

Ezekiel makes the Cherethite—Philistine connection fairly explicit: "Thus said Lord YHVH: I will stretch out my hand against the Philistines and cut off the Cherethites and wipe out the last survivors of the seacoast" (Ezek 25:15-16).

Herodotus heard that the "Phoenicians" (Philistines) had "formerly dwelt...by the Red Sea," but moved up to "inhabit the seacoast of Syria" (modern coast of Israel into Lebanon) (7.89.2).

Conclusion

In the Hebrew Bible, the land of Peleshet (Philistia) is occupied by the Pelishtim (Philistines) who originated from the Aegean Sea area, including Cyprus and Caphtor-Ceret-Crete. [[Top](#)]

"Palestine" in Christian Bibles

Neither "Palestina" or "Philistia" occur in the Greek New Testament.

Nearly all Bible translations today use "Philistia" in their Old Testament portions for the original **Peleshet**. This designates the geographical area along the coast of Israel and southern Lebanon (including Tyre and Sidon). A few Christian versions have "Palestine" in their biblical text or in marginal notes. They may do this to orient readers to modern political boundaries. But some may have biased theological motives.

The Roman Catholic **Douay-Rheims** (revised 1899) has "the people of Palestine" at Jeremiah 47:1 and "the daughters of Palestine" at Ezeziel 16:57. In both verses the Hebrew reads "Pelishtim" (Philistines).

The conservative Protestant **Amplified Bible** (1965) includes "Palestine" in their text in brackets:

Kafthor" (Jer. 47:4). Archeologen geloven dat Kafthor waarschijnlijk het eiland Kreta is. Zefanja zegt:

Wee de bewoners van de zee kust, De natie van de **Krethi!** [Heb: KeReiTim; vgl. CReTa] Het woord van YHVH is tegen u, O Kanaän, het land van de Filistijnen. (Zef 9:7)

Ezechiël maakt de verbinding Cherethite—Filistijnse vrij expliciet: "Zo zegt Heer YHVH: Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen de Filistijnen en de Krethi afsnijden en de laatste overlevenden van de zee kust wegvegen" (Ezechiël 25:15-16).

Herodotus hoorde dat de "Feniciërs" (Filistijnen) "vroeger... bij de Rode Zee woonden," maar verhuisde om "de zee kust van Syrië te bewonen" (huidige kust van Israël tot in Libanon) (7.89.2).

Conclusie

In de Hebreeuwse Bijbel wordt het land Peleshet (Filistea) bezet door de Pelishtim (Filistijnen), die oorspronkelijk uit het gebied van de Egeïsche Zee kwamen, met inbegrip van Cyprus en Kafthor-Ceret-Kreta.

"Palestina" in de Christelijke Bijbels

Noch "Palestina" noch "Filistea" komen in het Griekse Nieuwe Testament voor.

Bijna alle Bijbelvertalingen gebruiken tegenwoordig "Filistea" in hun Oude Testament gedeelten voor het originele **Peleshet**. Dit geeft het geografische gebied aan langs de kust van Israël en Zuid-Libanon (inclusief Tyrus en Sidon). Enkele christelijke versies hebben "Palestina" in hun Bijbelse tekst of bij notities in de rand. Zij kunnen dit doen om lezers te oriënteren aan de moderne politieke grenzen. Maar sommige kunnen bevooroordeeld zijn door theologische motieven.

De rooms-katholieke **Douay-Rheims** (herzien 1899) heeft "het volk van Palestina" bij Jeremia 47:1 en "de dochters van Palestina" in Ezechiël 16:57. In beide verzen leest het Hebreeuws "Pelishtim" (Filistijnen).

De conservatieve protestantse **Amplified Bible** (1965) bevat "Palestina" in hun tekst tussen haakjes:

Ezek 38:11, 12 — "I will fall upon those...who dwell at the center of the earth [Palestine]."

Dan 11:30a — "...he shall be grieved and discouraged and turn back [to Palestine] and carry out his rage and indignation against the holy covenant and God's people."

Dan 11:41a — "He shall enter into the glorious land [Palestine], and many shall be overthrown."

[Also: 1 Chron 13:5; Jer 8:16; 22:20; Ezek 33:24]

The conservative Protestant **New American Standard Bible (NASB)** (1973, 1995) has "Palestine" in the margins at Daniel 8:9 and 11:16 to explain the biblical words "Beautiful Land." This isn't necessary, for the context is clear that Israel and Jerusalem are the subject at hand.

In contrast, the conservative Protestant **Holman Christian Standard Bible (HCSB)** (2009) translates Daniel 8:9 and 11:16 without bias. It renders the Hebrew literally as the "Beautiful Land" and puts "Israel" in the margin. [[Top](#)]

The Message of "The Message"

Twice in his paraphrased version **The Message** (2002, 2007), Eugene H. Peterson interpolates "Palestine" into his translated text of Daniel, not in the margin:

Daniel 8:9 — "[Another horn] started small, but then grew to an enormous size, facing south and east — toward **lovely Palestine.**"

Daniel 11:16 — "[The king of the north will] take over that **beautiful country, Palestine,** and make himself at home in it."

[Note: The Hebrew behind Peterson's phrases "lovely Palestine" and "beautiful country, Palestine" is **HaTzevi**, "the Beautiful (Land)" and **Eretz HaTzevi**, "the Beautiful Land." In the Bible, **Israel** is called "the Glory [**tzevi**] of all lands" (Ezek 20:6, 15), "a pleasant land, the most Beautiful [**tzevi**] inheritance of the nations!" (Jer 3:19).]

When Peterson substitutes "Palestine," in place of "the Beautiful [Land]," he interjects a name loaded with religious-political C-4. He didn't compose his paraphrase before 1948 when "Palestine" was a hypothetical political entity created by European powers.

Eze 38:11, 12 — "Ik zal vallen op diegenen ... die in het centrum van de aarde wonen [Palestina]."

Dan 11:30a — "... hij zal boos zijn en ontmoedigd en terugkeren [naar Palestina] en zijn woede en verontwaardiging uitvoeren tegen het heilig verbond en Gods volk."

Dan 11:41a — "Hij het glorieuze land [Palestina] binnenkomen, en velen zullen omvergeworpen worden."

[Ook: 1 Kron 13:5, Jeremia 8:16; 22:20; Eze 33:24]

De conservatieve protestantse **New American Standard Bible (NASB)** (1973, 1995) heeft 'Palestina' in de marge bij Daniel 8:9 en 11:16 om de Bijbelse woorden "Mooie Land" uit te leggen. Dit is niet nodig, want de context is duidelijk dat Israël en Jeruzalem het voor de hand liggend voorwerp zijn.

Het conservatieve protestantse **Holman Christian Standard Bible (HCSB)** (2009) vertaalt Daniel 8:9 en 11:16 daarentegen zonder vooringenomenheid. Het vertaalt het Hebreeuws letterlijk als het "Mooie Land" en zet in de kantlijn "Israël".

De Boodschap van "De Boodschap"

Tweemaal in zijn geparafraseerde versie **De Boodschap** (2002, 2007), interpoleert Eugene H. Peterson "Palestina" in zijn vertaalde tekst van Daniël; niet in de marge:

Daniel 8:9 — "[Een andere hoorn] begon klein, maar groeide toen uit tot een enorme omvang, naar het zuiden en oosten — richting het **mooie Palestina.**"

Daniel 11:16 - "[De koning van het Noorden zal] dat **prachtige land, Palestina,** overnemen en tot zijn thuis maken."

[Opmerking: Het Hebreeuws achter Peterson's zinsneden "mooi Palestina" en "mooi land, Palestina" is **HaTzevi**, "het Mooie (Land)" en **Eretz HaTzevi**, "het Mooie Land." In de Bijbel wordt **Israël** genoemd "de Heerlijkheid [**tzevi**] van alle landen" (Ezechiël 20:6, 15), "een aangenaam land, het mooiste [**tzevi**] erfdeel van de volkeren!" (Jer 3:19).]

Als Peterson "Palestina" zet in plaats van "het Mooie [Land]," voegt hij er een geladen naam met religieus-politieke C4-springstof. Zijn parafraze dateert niet van vóór 1948 toen "Palestina" een hypothetische politieke entiteit was door de Europese mogendheden gecreëerd. Hij schreef

He wrote when the so-called Palestinian cause is PC orthodoxy among liberal intellectuals and the State of Israel is an object of disdain by most nations of the world, including liberal branches of Christianity.

Peterson's choice of "Palestine" is surely intentional, especially when he has no biblical warrant for doing so. His hot-button substitution is like calling the modern state of Texas "Old Mexico."

As a Christian leader, perhaps Peterson thinks the occupants of "lovely Palestine" in the future will be Arab Christian converts from Islam. Or perhaps he envisions a two-state reality: **Peleshet/Palestine** for Christians and **Eretz Yisrael/Eretz HaTzevi** for Jews.

Sadly, some Christian scholars will not allow the Bible to speak unfiltered truth. They are compelled to rewrite prophecy and history — and nullify God's promises. Peterson might remember God's ancient forewarning:

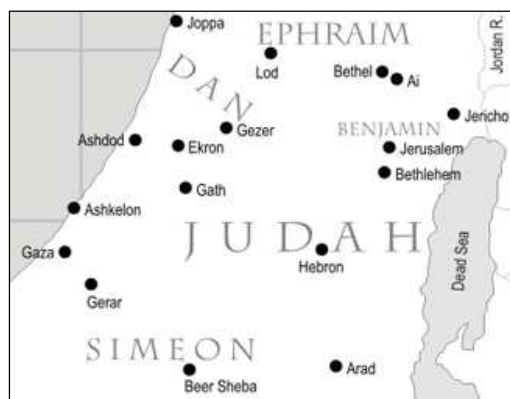
Because the **Pelishtim**, in their ancient hatred, acted vengefully, and with utter scorn sought revenge and destruction — assuredly, thus said Lord YHVH: I will stretch out my hand against the **Pelishtim** and ... wipe out the last survivors of the seacoast." (Ezekiel 25:15-16)

Yes, but the warning of judgment also includes an offer of redemption to the Pelishtim from the God of Israel:

Do I have any pleasure in the death of the wicked, declares the Lord YHVH, "rather than that he should turn from ways and live?... I have no pleasure in the death of anyone who dies," declares the Lord YHVH. "Therefore, repent and live." (Ezekiel 18:23, 32)

• [Paul Sumner](#)

[\[Top\]](#)

**De Kuststeden
van Philistia**

From: www.bible.org/maps

toen de zogenaamde Palestijnse Zaak PZ orthodoxie is onder liberale intellectuelen en de staat Israël een voorwerp van minachting is voor de meeste landen van de wereld, incl. bij liberale takken van het christendom.

Peterson's keuze voor "Palestina" is zeker opzettelijk, vooral wanneer hij geen Bijbelse bevel heeft om dit te doen. Zijn rode-knop substitutie is als de moderne staat Texas "Old Mexico" noemen.

Als christelijke leider, denkt Peterson misschien dat de bewoners van "lieflijk Palestina" in de toekomst Arabische christelijke bekeeringen van de islam zullen zijn. Of misschien droomt hij van een twee-staten realiteit: **Peleshet/Palestina** voor christenen en **Eretz Yisrael/Eretz HaTzevi** voor Joden.

Helaas zullen sommige christelijke geleerden niet toestaan dat de Bijbel ongefilterde waarheid spreekt. Ze worden gedwongen om profetie en de geschiedenis te herschrijven — en Gods beloften teniet te doen. Peterson zou zich misschien nog Gods oude waarschuwing kunnen herinneren:

Omdat de **Pelishtim**, in hun oude haat, uit wraak handelden, en met uiterste minachting wraak en vernietiging zochten — Voorwaar, voorwaar, zo zegt de Here HEERE: Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen de **Pelishtim** en ... de laatste overlevenden van de zeekust wegvegen." (Ezechiël 25:15-16)

Ja, maar de waarschuwing van het oordeel omvat ook een aanbod van verlossing van de God van Israël aan de Pelishtim:

Heb Ik enig behagen in de dood van de goddeloze, spreekt de Heer YHVH, "in plaats van dat hij zich van wegen bekere en leven? ... Ik heb geen behagen in de dood van een stervende," spreekt de Heer YHVH. "Daarom, bekeer u en leef." (Ezechiël 18:23, 32)

• [Paul Sumner](#)

NOTES

Note 1 "Philistia"

Linguists propose an etymology of *Philistinus* from Late Latin (3–6 centuries), hence into Old French *Philistin*, hence into Middle English. *Philistia* is not used in the Latin Vulgate (4th cent.) in the 8 places where the Hebrew has *Peleshet*. Instead, it follows the Septuagint translations (see above). [\[return to text\]](#)

Note 2 Herodotus [c. 484–c. 425]

Histories 1.105.1 — "From there they marched against Egypt: and when they were in the part of Syria called Palestine, Psalmmetichus king of Egypt met them and persuaded them with gifts and prayers to come no further." [Eng. trans. A.D. Godley]

Histories 2.104.3 — "The Phoenicians and the Syrians of Palestine acknowledge that they learned the custom from the Egyptians, and the Syrians of the valleys of Thermodon and the Parthenius, as well as their neighbors the Macrones, say that they learned it from the Colchians. These are the only nations that circumcise, and it is seen that they do just as the Egyptians." [Eng. trans. A.D. Godley]

Histories 3.5.1 — "Now the only apparent way of entry into Egypt is this. The road runs from Phoenicia as far as the borders of the city of Cadytis, which belongs to the so-called Syrians of Palestine." [Eng. trans. A.D. Godley]

Histories 7.89.1-2 — "The number of the triremes was twelve hundred and seven, and they were furnished by the following: the Phoenicians with the Syrians of Palestine furnished three hundred . . . **These Phoenicians formerly dwelt, as they themselves say, by the Red Sea; they crossed from there and now inhabit the seacoast of Syria. This part of Syria as far as Egypt is all called Palestine.**" [Eng. trans. A.D. Godley]

OPMERKINGEN

Opm 1 "Filistea"

Taalkundigen stellen een etymologie van *Philistinus* voor van het Laat Latijn (3-6 eeuw), dus in het oud Franse *Philistin*, dus in het Midden-Engels. *Filistea* komt niet voor in de Latijnse Vulgaat (4de eeuw) in de 8 plaatsen waar het Hebreeuws *Peleshet* heeft. In plaats daarvan volgt het Septuagint vertalingen (zie hierboven).

Opm 2 Herodotus [c. 484-c. 425]

Verhalen 1.105.1 - "Van daar trokken zij op tegen Egypte: en toen ze in het deel van Syrië genaamd Palestina waren, ontmoette Psalmmetichus koning van Egypte hen en overhaalde ze met geschenken en smekingen om niet verder te komen." [Eng. trans. A.D. Godley]

Verhalen 2.104.3 - "De Feniciërs en de Syriërs van Palestina erkennen dat zij de gewoonte van de Egyptenaren leerden, en de Syriërs van de valleien van Thermodon en de Parthenius, evenals hun burens de Macroones, zeggen dat ze het van de Colchiërs leerden. Dit zijn de enige landen die besnijden, en het wordt gezien dat ze net zo doen als de Egyptenaren." [Eng. trans. A.D. Godley]

Verhalen 3.5.1 - "Nu is dit de enige duidelijke manier van in Egypte komen. De weg loopt van Phoenicia tot aan de grenzen van de stad Cadytis, die behoort tot de zogenaamde Syriërs van Palestina." [Eng. trans. A.D. Godley]

Verhalen 7.89.1-2 - "Het aantal van de triemen (galeien) was twaalf honderd en zeven, en zij waren voorzien van de volgende: de Feniciërs met de Syriërs van Palestina leverden drie honderd ... **Deze Feniciërs woonden voorheen, zoals ze zelf zeggen, bij de Rode Zee; ze staken van daar over en bewonen nu de zeekust van Syrië. Dit deel van Syrië tot aan Egypte wordt allemaal Palestina genoemd.**" [Eng. trans. A.D. Godley]

Note 3

Josephus [AD/CE 35–100]

Antiquities 8.10.3 [260] — "Now Herodotus of Halicarnassus mentions this expedition, having only mistaken the king's name; and [in saying that] he made war upon many other nations also, and brought Syria of Palestine into subjection, and took the men that were therein prisoners without fighting." [Eng. trans. William Whiston]

Contra Apion 1.2 [169, 171] — "His [Herodotus'] words are these: 'The only people who were circumcised in their privy members originally were the Colchians, the Egyptians, and the Ethiopians; but the Phoenicians and those Syrians that are in Palestine confess that they learned it from the Egyptians.' ... This, therefore, is what Herodotus says, that the 'Syrians that are in Palestine are circumcised.' But there are no inhabitants of Palestine that are circumcised excepting the Jews; and therefore it must be his knowledge of them that enabled him to speak so much concerning them." [Eng. trans. William Whiston] [[return to text](#)] [[Top](#)]

Opm 3

Josephus [vChr/nChr 35-100]

Oudheden 8.10.3 [260] — "Nu vermeldt Herodotus van Halicarnassus deze expeditie; alleen met de foute naam van de koning; en [zeggend dat] hij ook oorlog voerde met veel andere landen, en Syrië van Palestina in onderwerping bracht, en de mannen die daarin waren gevangen nam zonder te vechten." [Eng. trans. William Whiston]

Tegen Apion 1.2 [169, 171] — "Zijn [Herodotus'] woorden zijn deze: 'Het enige volk dat besneden in z'n verborgen leden was, waren oorspronkelijk de Colchiërs, de Egyptenaren, en de Ethiopiërs; maar de Feniciërs en die Syriërs die in Palestina zijn, bekennen dat ze het leerden van de Egyptenaren.' ... Dit is dus wat Herodotus zegt, dat de 'Syriërs die in Palestina zijn, besneden zijn.' Maar er zijn geen inwoners van Palestina, die besneden zijn behalve de Joden; en daarom moet zijn kennis van hen zijn, die hem in staat stelde om zo veel over hen te zeggen." [Eng. trans. William Whiston]

hebrew-streams.org